

## Opinia

### Centrului Parteneriat pentru Dezvoltare (CPD)

#### cu privire la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (privind simplificarea legislației fiscale și vamale)

**Redacția nouă a articolului 96 din Codul fiscal, propusă la art. II pct. 25 din proiect, readuce produsele de igienă menstruală și prezervativele la cota standard de TVA de 20%.** Centrul Parteneriat pentru Dezvoltare (CPD) susține obiectivul declarat al proiectului, de simplificare a legislației fiscale și de apropiere a regimului TVA de Directiva 2006/112/CE, și prezintă prezenta opinie în cadrul consultării publice repetate organizate de Ministerul Finanțelor în perioada 6-21 august 2026 (dosarul nr. unic 2108, ID Particip 16066)<sup>1</sup>. Articolul 96 este expus integral într-o redacție nouă, iar prevederile care nu sunt preluate în textul propus își încetează efectele la data intrării în vigoare, stabilită prin art. XV alin. (1) la 1 ianuarie 2027. Comunicatul care a însoțit lansarea consultărilor enumeră printre măsurile proiectului eliminarea cotei reduse a TVA<sup>2</sup>, fără a indica însă pozițiile tarifare vizate, iar nota de fundamentare nu conține nici justificarea renunțării la cota redusă pentru aceste produse, nici estimarea veniturilor așteptate, nici analiza efectelor asupra populației.

**În prezent, produsele de igienă menstruală și prezervativele se impozitează cu TVA de 8%, în temeiul art. 96 lit. b) din Codul fiscal.** Regimul este stabilit prin două linii distincte ale acestei litere. Prima prevede cota de 8% pentru mărfurile importate și/sau livrate pe teritoriul Republicii Moldova de la pozițiile tarifare ex. 9619 (tampoane igienice și tampoane interne pentru femei), ex. 392490000 și 401490000 (cupe menstruale). A doua prevede aceeași cotă pentru mărfurile de la pozițiile 300215000, 3005, 300610, 300630000, 300640000, 300660000, 300670000, 370790, 380894, 382100000, 3822, 4014, 401512000, 481890100, 900110900, 900130000, 900140, 900150, 901831, 901832 și 901839000<sup>3</sup>. În Nomenclatura combinată a mărfurilor, subpoziția 9619 00 710 „tampoane igienice” desemnează absorbantele, iar 9619 00 750 tampoanele interne; poziția 4014 cuprinde prezervativele (4014 10 000) și celelalte articole de igienă din cauciuc (4014 90 000), poziția 401512000 mănușile de uz medical, chirurgical sau stomatologic, iar poziția 481890100 articolele din hârtie de uz medical, chirurgical sau igienic<sup>4</sup>. Absorbantele și tampoanele se clasifică exclusiv la poziția 9619, indiferent de materialul din care sunt fabricate, astfel încât poziția 3005 (vată, tifon, pansamente), menținută în proiect, nu le acoperă.

**Cota redusă nu este o facilitate întâmplătoare, ci o decizie adoptată de Parlament în anul 2023, la solicitarea organizațiilor societății civile, a partenerilor de dezvoltare și a deputatelor care au promovat măsura.** Inițiativa legislativă din acel an propunea includerea explicită în art. 96 lit. b) a subpozițiilor 961900300, 961900400, 961900710 și 961900750, reducerea la zero a taxei vamale de import pentru aceste produse și includerea lor în lista mărfurilor social importante, invocând art. 16 și art. 47 alin. (1) din Constituție, art. 25 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, Legea nr. 5/2006 cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați și Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității. Parlamentul a adoptat prin Legea nr. 212/2023 componenta fiscală a inițiativei, completând art. 96 lit. b) cu liniuța dedicată pozițiilor ex. 9619, ex. 392490000 și 401490000, în vigoare de la 1 ianuarie 2024<sup>5</sup>. Prezervativele nu au necesitat o prevedere distinctă, poziția 4014 făcând parte de mai mulți ani din lista

---

<sup>1</sup>Proiectul și dosarul consultării publice, inclusiv nota de fundamentare: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-de-lege-privind-modificarea-unor-acte-normative-privind-simplificarea-legislatiei-fiscale/16066>

<sup>2</sup>Ministerul Finanțelor, „Lansarea consultărilor publice asupra proiectului politicii fiscale pentru anul 2027”, care enumeră printre măsurile propuse eliminarea cotei reduse a TVA: <https://mf.gov.md/ro/content/lansarea-consult%C4%83rilor-publice-asupra-proiectului-politicii-fiscale-pentru-anul-2027>

<sup>3</sup>Serviciul Fiscal de Stat, Baza generalizată a practicii fiscale, poziția 28.17.1, care reproduce art. 96 din Codul fiscal în redacția în vigoare: <https://www.sfs.md/ro/intrebare-baza-de-date-generalizare/9>

<sup>4</sup>Legea nr. 172/2014 privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor, anexă, pozițiile 3707, 3924, 4014, 4015, 4818 și 9619.

<sup>5</sup>Legea nr. 212/2023 pentru modificarea unor acte normative (politica bugetar-fiscală și vamală pentru anul 2024), Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 297-301, în vigoare de la 1 ianuarie 2024.

consumabilelor medicale impozitate cu 8%. Măsura s-a aplicat doi ani, fără evaluare publică nefavorabilă și fără vreo solicitare de renunțare formulată de autoritățile fiscale.

**Decizia a răspuns unei probleme documentate în școlile din Republica Moldova: fetele din familii cu venituri reduse folosesc materiale improvizate și absentează de la ore în perioada menstruației.**

Chestionarea a 558 de eleve, realizată de UNFPA în cadrul Programului „Școala EduLIFE”, arată că din cauza veniturilor mici ale familiei multe fete recurg la vată, tifon, șervețele, șosete sau lenjerie de pat în locul absorbantelor, iar în cele patru instituții-pilot ponderea elevelor care au lipsit cel puțin o dată de la ore din acest motiv a scăzut, în trei luni de la instalarea dispenserelor cu absorbante, de la 55,2% la 12,5%. Menarha survine tot mai devreme, la 8 sau 9 ani, ceea ce prelungește perioada în care familia suportă această cheltuială<sup>6</sup>. Statul a recunoscut deja caracterul de primă necesitate al acestor produse: începând cu anul de studii 2026-2027, Ministerul Educației și Cercetării procură absorbante din bugetul de stat pentru 204 instituții și peste 31 000 de eleve<sup>7</sup>. Restul instituțiilor de învățământ și toate femeile din afara sistemului școlar depind însă exclusiv de prețul de raft.

**Aceeași rațiune a stat la baza cotei reduse pentru prezervative, singurul mijloc care previne simultan sarcinile nedorite și infecțiile cu transmitere sexuală.** Prezervativele sunt procurate atât de persoane fizice, cât și, în volume importante, în cadrul programelor naționale de prevenire finanțate din bugetul de stat, din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală și de partenerii externi. Majorarea cotei scumpește deopotrivă achizițiile publice din aceste programe și accesul individual, iar costul suportat de sistemul de sănătate pentru sarcinile nedorite și pentru infecțiile cu transmitere sexuală depășește cu mult veniturile suplimentare din TVA. Proiectul menține totodată cota de 8% pentru preparatele contraceptive hormonale de la poziția 3006 60 000, ceea ce creează o diferență de tratament fiscal între metodele contraceptive care nu are justificare de sănătate publică.

**Dreptul Uniunii Europene, la care Republica Moldova își aliniază legislația fiscală, permite expres cote reduse, inclusiv sub 5% sau zero, pentru produsele de igienă feminină și pentru contracepție.** Anexa III pct. 3 la Directiva 2006/112/CE, în redacția dată de Directiva (UE) 2022/542, include produsele contraceptive și produsele de igienă feminină și de igienă absorbantă printre bunurile cărora li se pot aplica cote reduse, iar art. 98 alin. (2) permite pentru această categorie cote sub 5% și scutiri cu drept de deducere<sup>8</sup>. Statele membre au valorificat această posibilitate: Irlanda, Cipru și Malta aplică 0%, Luxemburg 3%, Spania 4%, Cehia, Lituania, Țările de Jos și Polonia 5%, Franța 5,5%, Germania 7%<sup>9</sup>. Direcția de evoluție la nivelul Uniunii este de reducere continuă a acestor cote, iar Codul fiscal al Republicii Moldova conține clauza de armonizare cu Directiva 2006/112/CE. O majorare de la 8% la 20% ar fi, în raport cu acest cadru, o mișcare în sens contrar, dificil de justificat în anul în care se desfășoară screeningul pe capitolul 16, Fiscalitate.

**Accesul la produse menstruale și la contracepție este protejat de standarde constituționale și internaționale pe care Republica Moldova și le-a asumat.** Constituția garantează egalitatea cetățenilor fără deosebire de sex (art. 16), dreptul la un nivel de trai decent (art. 47 alin. (1)), dreptul la ocrotirea sănătății (art. 36) și dreptul la învățătură (art. 35). Consiliul ONU pentru Drepturile Omului a constatat, prin Rezoluția 47/4 din anul 2021, că lipsa accesului la produse și facilități de igienă menstruală afectează dreptul la sănătate, la educație și la muncă, și a solicitat statelor eliminarea barierelor financiare<sup>10</sup>.

---

<sup>6</sup>UNFPA Moldova, „Elevele din 164 de școli din întreaga țară au acces gratuit la absorbante chiar în instituție”, 27 decembrie 2024: <https://moldova.unfpa.org/ro/news/elevele-din-164-de-%C8%99coli-din-%C3%AEntreaga-%C8%9BBar%C4%83-au-acces-gratuit-la-absorbante-chiar-%C3%AEn-institu%C8%9Bie>

<sup>7</sup>Ministerul Educației și Cercetării, comunicat din mai 2026 privind extinderea Programului „Școala EduLIFE” la 204 instituții și peste 31 000 de eleve, cu absorbante procurate din bugetul de stat.

<sup>8</sup>Directiva (UE) 2022/542 a Consiliului din 5 aprilie 2022 de modificare a Directivelor 2006/112/CE și (UE) 2020/285 în ceea ce privește cotele TVA; anexa III pct. 3 și art. 98 alin. (2) din Directiva 2006/112/CE, în redacția modificată: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A32022L0542>

<sup>9</sup>Cotele aplicate produselor de igienă feminină în statele membre, potrivit bazei de date „Taxes in Europe” a Comisiei Europene și notei de fundamentare a inițiativei legislative din anul 2023.

<sup>10</sup>Consiliul ONU pentru Drepturile Omului, Rezoluția 47/4 din 12 iulie 2021 privind gestionarea igienei menstruale, drepturile omului și egalitatea de gen, A/HRC/RES/47/4.

Convenția CEDAW obligă statele, prin art. 12, să elimine discriminarea față de femei în accesul la servicii de sănătate, inclusiv la planificarea familială, iar art. 25 din Declarația Universală a Drepturilor Omului consacră dreptul la un nivel de trai care să asigure sănătatea persoanei și a familiei sale<sup>11</sup>. Agenda 2030 prevede acces universal la servicii de sănătate sexuală și reproductivă (ținta 3.7), respectarea drepturilor reproductive (ținta 5.6) și igienă adecvată, cu atenție specială pentru nevoile femeilor și fetelor (ținta 6.2)<sup>12</sup>. Un număr tot mai mare de state trec de la reducerea taxelor la furnizarea gratuită a acestor produse în școli și în instituții publice, model adoptat de Scoția în anul 2021.

**Proiectul nu abrogă cota redusă, ci o înlătură prin tehnica expunerii articolului 96 într-o redacție nouă.**

Art. II pct. 25 folosește formula „Articolul 96 va avea următorul cuprins”, după care reproduce integral articolul, restructurat pe alineate și litere. Această tehnică înlocuiește textul anterior în totalitate, astfel încât o prevedere care nu este preluată încetează să producă efecte fără a fi necesară o normă expresă de abrogare, iar destinatarii/oarele normei nu au niciun indiciu în corpul proiectului că regimul lor fiscal se schimbă. De la 1 ianuarie 2027, mărfurile de la pozițiile ex. 9619, ex. 392490000, 401490000 și 4014 nu mai beneficiază de niciun temei pentru cota redusă și intră sub incidența cotei standard de 20%, prevăzută la art. 96 alin. (1) în redacția propusă.

**Restructurarea este deliberată, iar proiectul o confirmă prin propria sa arhitectură, ceea ce exclude ipoteza unei erori de redactare.**

Pct. 26 din același articol II modifică „art. 96 alin. (2) pct. 2 lit. d)” cu intrare în vigoare la 1 aprilie 2027, utilizând numerotarea din redacția nouă, ceea ce demonstrează că textul a fost verificat literă cu literă. Lista de la alin. (2) pct. 2 lit. c) reia pozițiile 300215000, 3005, 300610, 300630000, 300640000, 300660000, 300670000, 380894, 382100000, 3822 și pozițiile din capitolul 90, dar omite patru poziții aflate astăzi în același text: 370790, 4014, 401512000 și 481890100. Liniuța dedicată produselor menstruale nu a fost transpusă în nicio literă a noii structuri. Nota de fundamentare nu identifică aceste eliminări, nu prezintă rezultatele documentării și sursele de informații și nu estimează veniturile pe fiecare poziție, deși Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative impune fundamentarea proiectului potrivit structurii din anexa nr. 1<sup>13</sup>, iar Legea nr. 5/2006 obligă autoritățile să evalueze efectele politicilor asupra femeilor și bărbaților. În lipsa acestor elemente, Parlamentul ar vota o majorare de impozit al cărei obiect și ale cărei efecte nu sunt identificate în dosarul proiectului.

**Argumentul uniformizării cotelor nu se susține, întrucât redacția nouă menține regimul redus pentru celelalte categorii de bunuri esențiale și îl retrace exclusiv produselor destinate femeilor.**

Textul propus păstrează cota de 8% pentru medicamente, pentru dispozitivele medicale enumerate prin coduri, pentru gazele naturale, pentru biocombustibilul solid și pentru preparatele contraceptive hormonale, introduce cota zero pentru cartea și publicațiile periodice și instituie o cotă nouă de 12% pentru cazare și alimentație publică. Prin urmare, proiectul nu elimină regimul cotelor reduse, ci îl reconfigurează, iar singurele produse de primă necesitate excluse din acest regim sunt cele al căror consum este determinat de sexul cumpărătoarei. Tabelul următor prezintă situația pe fiecare poziție tarifară vizată.

**Tabelul 1. Pozițiile tarifare vizate, cota în vigoare și cota rezultată din proiect**

| Poziția tarifară           | Produsul (Nomenclatura combinată, Legea nr. 172/2014)                                     | Cota TVA în vigoare | Cota TVA din 1.01.2027 conform proiectului | Efect asupra prețului final |
|----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|--------------------------------------------|-----------------------------|
| 9619 00 300, 400, 710, 750 | Tampoane igienice (absorbante), tampoane interne și articole similare, din orice material | 8%                  | 20%                                        | +11,1%                      |

<sup>11</sup>Convenția asupra eliminării tuturor formelor de discriminare față de femei (CEDAW), art. 12, la care Republica Moldova este parte din anul 1994; Comitetul CEDAW, Recomandarea generală nr. 24 (1999) privind femeile și sănătatea; Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 25.

<sup>12</sup>Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă, țintele 3.7, 5.6 și 6.2.

<sup>13</sup>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, art. 3 și anexa nr. 1; potrivit modificărilor operate prin Legea nr. 49/2024, denumirea documentului de fundamentare este „notă de fundamentare”:  
[https://www.legis.md/cautare/getResults?doc\\_id=142658&lang=ro](https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=142658&lang=ro)

| Poziția tarifară                | Produsul (Nomenclatura combinată, Legea nr. 172/2014)                 | Cota TVA în vigoare | Cota TVA din 1.01.2027 conform proiectului | Efect asupra prețului final |
|---------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|---------------------|--------------------------------------------|-----------------------------|
| ex. 3924 90 000;<br>4014 90 000 | Cupe menstruale din material plastic; din cauciuc                     | 8%                  | 20%                                        | +11,1%                      |
| 4014 10 000                     | Prezervative                                                          | 8%                  | 20%                                        | +11,1%                      |
| 4015 12 000                     | Mănuși de uz medical, chirurgical, stomatologic sau veterinar         | 8%                  | 20%                                        | +11,1%                      |
| 4818 90 100                     | Articole din hârtie de uz medical, chirurgical sau igienic            | 8%                  | 20%                                        | +11,1%                      |
| 3707 90                         | Preparate chimice pentru utilizări fotografice (revelatori, fixatori) | 8%                  | 20%                                        | +11,1%                      |
| 3006 60 000                     | Preparate chimice anticoncepționale pe bază de hormoni sau spermicide | 8%                  | 8% (menținută)                             | 0                           |

Notă: efectul asupra prețului final este calculat la preț net neschimbat ( $1,20 / 1,08 = 1,111$ ).

**Efectul imediat al măsurii este o scumpire de cel puțin 11,1% a fiecărui pachet de absorbante, a fiecărei cutii de tampoane și a fiecărui prezervativ, suportată aproape exclusiv de femei și fete.** Populația feminină cu reședință obișnuită era de 1 262,8 mii persoane la 1 ianuarie 2026<sup>14</sup>, din care aproximativ 550 până la 600 de mii sunt femei și fete de vârstă fertilă. La prețurile practicate în comerțul din Republica Moldova în septembrie 2026, un absorbant costă în jur de 3 lei<sup>15</sup>, iar la un consum de aproximativ 300 de unități pe an cheltuiala anuală se ridică la circa 900 de lei pentru fiecare femeie. Majorarea TVA adaugă aproximativ 100 de lei pe an pentru o femeie și circa 300 de lei pentru o gospodărie în care menstruează o mamă și două fiice. La buget neschimbat, fiecare femeie va putea cumpăra cu aproximativ 10% mai puține absorbante, echivalentul protecției necesare pentru un ciclu întreg. La aceasta se adaugă taxa vamală de import de 11% aplicată produselor de la poziția 9619, astfel încât sarcina fiscală cumulată asupra valorii în vamă a acestor produse ajunge la aproximativ 33%.

**Aceste sume devin determinante într-o economie în care sărăcia este extinsă, veniturile femeilor sunt mai mici, iar gospodăriile cu copii depind în măsură importantă de prestații sociale.** Rata sărăciei absolute a atins 33,6% în anul 2024, pragul sărăciei absolute fiind stabilit la 3 493 de lei lunar per persoană, iar aproximativ 30% dintre persoanele ocupate au venituri sub acest prag, ceea ce indică un fenomen extins de sărăcie în muncă<sup>16</sup>. Salariul mediu al bărbaților este cu 15,6% mai mare decât cel al femeilor, iar pierderea salarială anuală suportată de o femeie din cauza acestei diferențe a constituit 29 502 de lei în anul 2023; totodată, 20,3% dintre femei se află în afara forței de muncă din cauza responsabilităților de îngrijire, ceea ce se reflectă ulterior în drepturi de pensie mai mici. Familiile monoparentale, formate în majoritate din mame cu copii, reprezintă 10,5% din gospodăriile cu copii, iar în cazul gospodăriilor fără membri plecați peste hotare ajung la 12,5%; ele au venit disponibil pe persoană sub media gospodăriilor fără copii și depind de salarii în proporție de 69,1% și de prestații sociale în

<sup>14</sup>Biroul Național de Statistică, „Numărul populației cu reședință obișnuită pe sexe, grupe de vârstă și în profil teritorial la 1 ianuarie 2026”, date preliminare: [https://statistica.gov.md/ro/numarul-populatiei-cu-resedinta-obisnuita-pe-sexe-grupe-de-9578\\_62481.html](https://statistica.gov.md/ro/numarul-populatiei-cu-resedinta-obisnuita-pe-sexe-grupe-de-9578_62481.html)

<sup>15</sup>Prețuri de raft practicate în comerțul din Republica Moldova în septembrie 2026 (de exemplu, un pachet de 20 de absorbante la 60,80 lei, adică 3,04 lei unitatea).

<sup>16</sup>„Drepturile omului sunt un criteriu european. Manifest al societății civile privind garantarea drepturilor femeilor și a grupurilor vulnerabile ca fundament al procesului de integrare europeană a Republicii Moldova”, 2026, capitolele privind dreptul la un buget public echitabil și responsabil, dreptul la muncă decentă și remunerare egală și dreptul la sănătate și autonomie corporală.

proporție de 24,7%<sup>17</sup>. Pentru aceste gospodării, TVA este cel mai regresiv dintre impozite, întrucât se aplică asupra consumului, nu asupra capacității de plată, iar o majorare aplicată unui produs care nu poate fi amânat, redus sau înlocuit se transformă direct în renunțare.

**Din perspectiva bugetului public, veniturile suplimentare sunt reduse, nu au fost estimate în nota de fundamentare, iar statul își scumpește propriile programe.** Pe ipotezele de mai sus, piața internă a produselor menstruale se situează la aproximativ 500 de milioane de lei anual, iar diferența dintre cota de 8% și cea de 20% ar genera venituri suplimentare de ordinul a 50 până la 60 de milioane de lei pe an, sumă inferioară costului altor facilități extinse prin același proiect, între care prelungirea până în anul 2029 a scutirii de impozit pe profitul nedistribuit și dublarea pragului acesteia la 200 de milioane de lei (art. II pct. 15 și 16). În paralel, Ministerul Educației și Cercetării va plăti cu aproximativ 11% mai mult pentru absorbantele destinate școlilor, iar programele naționale de prevenire vor procura cu circa 10% mai puține prezervative din aceleași alocări. Măsura transferă astfel costuri către alte capitole ale bugetului public, reducând câștigul net al bugetului de stat.

**În plan social, măsura acționează împotriva rezultatelor obținute prin politicile de sănătate și educație finanțate de stat și de partenerii de dezvoltare.** Materialele improvizate cresc riscul infecțiilor genitale și urinare, iar absențele repetate se acumulează în rezultate școlare mai slabe și în șanse reduse la examenele de absolvire. Programul „Școala EduLIFE” demonstrează că accesul la absorbante readuce fetele la ore, iar o majorare de preț produce efectul invers, la scara întregii țări. În cazul prezervativelor, renunțarea se manifestă întâi la persoanele cu venituri mici, cu consecințe directe asupra numărului de sarcini nedorite și de infecții cu transmitere sexuală.

**În plan juridic, proiectul instituie un tratament fiscal diferențiat după sexul consumatoarei, adoptat prin omisiune, la doi ani după ce Parlamentul a decis contrariul.** O măsură fiscală neutră în formulare, dar al cărei efect se produce aproape exclusiv asupra unui singur sex, ridică problema discriminării indirecte, astfel cum este definită de Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalității și de Legea nr. 5/2006, și cere o justificare obiectivă și proporțională, pe care dosarul proiectului nu o conține. Anularea unei măsuri adoptate în anul 2023 fără evaluare și fără dezbateră publică afectează totodată previzibilitatea politicii fiscale, principiu consacrat de Legea nr. 100/2017. Manifestul societății civile privind garantarea drepturilor femeilor ca fundament al integrării europene, elaborat în anul 2026, solicită direcția opusă: scutirea de taxe a produselor menstruale și includerea lor în lista produselor de primă necesitate, alături de dotarea instituțiilor de învățământ și de compensarea acestor produse pentru femeile din grupurile vulnerabile<sup>18</sup>.

### Propunerile CPD

**CPD solicită Ministerului Finanțelor, Guvernului și Comisiei parlamentare pentru economie, buget și finanțe operarea următoarelor amendamente.**

| Prevederea vizată                                                                                | Propunerea CPD                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Argumentul                                                                                                                                                                                                                                          |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Art. II pct. 25: art. 96 alin. (2) pct. 2 lit. a)-f) nu cuprinde produsele de igienă menstruală. | Completarea cu litera g): „g) la mărfurile, importate și/sau livrate pe teritoriul Republicii Moldova, de la pozițiile tarifare 961900300, 961900400, 961900710 și 961900750, precum și ex. 392490000 și 401490000 (cupe menstruale).” Indicarea subpozițiilor înlătură particula „ex.” și riscul de interpretare la vămuire. | Menținerea măsurii adoptate prin Legea nr. 212/2023; cheltuială lunară obligatorie, suportată exclusiv de femei și fete; conformitate cu anexa III pct. 3 la Directiva 2006/112/CE și cu Rezoluția 47/4 a Consiliului ONU pentru Drepturile Omului. |

<sup>17</sup>Biroul Național de Statistică, „Analiza sărăciei și a bunăstării gospodăriilor cu copii”, ediția pentru anul 2024: [https://statistica.gov.md/ro/analiza-saraciei-monetare-si-a-bunastarii-gospodariilor-cu-copii-9674\\_59479.html](https://statistica.gov.md/ro/analiza-saraciei-monetare-si-a-bunastarii-gospodariilor-cu-copii-9674_59479.html)

| Prevederea vizată                                                                                                                                                                 | Propunerea CPD                                                                                                                                                                                                                                                    | Argumentul                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Art. II pct. 25: art. 96 alin. (2) pct. 2 lit. c) nu mai cuprinde pozițiile 370790, 4014, 401512000 și 481890100.                                                                 | Reintroducerea pozițiilor 370790, 4014, 401512000 și 481890100 în lista de la lit. c), în ordinea numerică a codurilor.                                                                                                                                           | Prezervativele previn sarcinile nedorite și infecțiile cu transmitere sexuală; tratament egal cu preparatele contraceptive hormonale (3006 60 000), menținute la 8%; mănușile, articolele igienice din hârtie și consumabilele pentru imagistică sunt bunuri medicale de bază. |
| Art. II pct. 31.2: art. 104 se completează cu litera j) (carte și publicații periodice).                                                                                          | Completarea art. 104 cu o literă nouă: livrările de produse de igienă menstruală de la pozițiile 961900300, 961900400, 961900710, 961900750, ex. 392490000 și 401490000 se impozitează la cota zero.                                                              | Art. 98 alin. (2) din Directiva 2006/112/CE permite cota zero cu drept de deducere pentru bunurile de la anexa III pct. 3; Irlanda, Cipru și Malta o aplică; costul bugetar estimat este sub 0,1% din veniturile bugetului public național.                                    |
| Legea nr. 172/2014: taxa vamală de import pentru pozițiile de la 9619 este de 11%.                                                                                                | Modificarea anexei la Legea nr. 172/2014 prin substituirea cotei de 11% cu 0 pentru pozițiile 961900300, 961900400, 961900710 și 961900750.                                                                                                                       | Cumulată cu TVA, taxa vamală ridică sarcina fiscală la aproximativ 33% din valoarea în vamă; fără eliminarea ei, reducerea TVA are efect limitat asupra prețului de raft.                                                                                                      |
| Produsele de igienă menstruală nu figurează în lista mărfurilor social importante.                                                                                                | Completarea, prin hotărâre de Guvern, a listei mărfurilor social importante cu produsele de la pozițiile 961900300, 961900400, 961900710, 961900750, ex. 392490000 și 401490000.                                                                                  | Limitarea adaosului comercial asigură transmiterea reducerii fiscale în preț final; în absența acestei măsuri, beneficiul poate fi absorbit de lanțul de distribuție.                                                                                                          |
| Particula „ex.” limitează cota redusă la produsele menstruale; scutecele pentru copii (9619 00 500 și 810) și produsele pentru incontinență (9619 00 890) rămân la cota standard. | Extinderea regimului redus la întreaga poziție 9619.                                                                                                                                                                                                              | Costul îngrijirii copiilor mici și al persoanelor dependente revine preponderent femeilor; anexa III pct. 3 la Directiva 2006/112/CE acoperă expres produsele de igienă absorbante.                                                                                            |
| Nota de fundamentare nu identifică eliminarea cotelor reduse și nu conține estimări de impact.                                                                                    | Completarea notei de fundamentare cu lista pozițiilor tarifare scoase din regimul redus, cu estimarea veniturilor pentru fiecare poziție și cu analiza impactului asupra femeilor și bărbaților, potrivit anexei nr. 1 la Legea nr. 100/2017 și Legii nr. 5/2006. | În absența acestor elemente, obiectul și efectele majorării nu sunt identificabile din dosarul proiectului, iar Parlamentul se pronunță asupra unei măsuri nefundamentate.                                                                                                     |

**CPD susține nu doar menținerea cotei reduse de 8%, ci trecerea produselor de igienă menstruală la cota zero cu drept de deducere, împreună cu eliminarea taxei vamale de import.** Cota zero este permisă expres de art. 98 alin. (2) din Directiva 2006/112/CE pentru bunurile de la anexa III pct. 3 și este deja aplicată de Irlanda, Cipru și Malta; ea este, totodată, singura soluție care produce un efect vizibil asupra prețului de raft. Costul bugetar al acestei opțiuni este de ordinul a 35 până la 40 de milioane de lei pe an, adică sub 0,1% din veniturile bugetului public național, și este comparabil cu sumele pe care statul le cheltuiește deja pentru a distribui gratuit aceleași produse în școli. Proiectul creează, la art. II pct. 31.2, precedentul tehnic necesar, introducând cota zero pentru cartea și publicațiile periodice la art. 104 din Codul fiscal, astfel încât o literă nouă pentru produsele menstruale se încadrează în aceeași logică și în aceeași structură. Măsura fiscală trebuie însoțită de reducerea la zero a taxei vamale de import de 11% aplicate produselor de la poziția 9619 și de includerea acestor produse în lista mărfurilor social importante, întrucât altfel efectul reducerii riscă să fie absorbit de adaosul comercial, iar femeile din gospodăriile cu venituri mici nu vor resimți schimbarea la casa de marcat.